

A MAGYAR FÜNEMESÍTÉS EREDMÉNYEI ÉS HATÁSA EURÓPÁRA

Janowszky János

A magyar fűnemesítés eredményei bizonyítják, hogy tudásunk, felkészültségünk, technikánk révén kisugárzásunk Európára, valamint a Világ más nagy kiterjedésű régióira pozitív és hatásos.

A magyar fűnemesítők méltósággal állhatnak Európa közepén, hiszen tiszteletre méltó elődeink és a jelen generáció munkája, a felbecsülhetetlen értékű ökológiai adottság versenyképes genotípusokkal gazdagította a gyp, illetve a zöldfelület gazdálkodás biológiai alapjainak összetételét és minőségét.

A Kárpát-medence másodlagos géncentrumai számos fűfajnál hoztak létre speciális alkalmazkodó képességet és minőséget biztosító tulajdonságokat, amelyek európai hasznosítás kiemelt jelentőségű lehet.

A hazai fűnemesítés több értékmérő esetében (szárazság-, só-, fagyűrő-képesség, termőképesség, minőség, növényi betegségekkel szembeni ellenállóság, esztétikai hatás, mérsékelt ápolás igény, fűtőérték, holocellulózstartalom, stb.) ért el átütő sikereket, és teremtetett olyan kitörési pozíciókat, amelyek lehetővé teszik a nemzetközi továbblépés a nagy globális piacok (Közép-Kelet-Dél Európa, Oroszország, Kína, Törökország, stb.) felé is.

Az ezredfordulót követően a magyar fűnemesítés előnye és versenyképessége az EU-tagországokkal szemben az olyan szárazságtűrő takarmány és parkfű fajok (pl. Phalaris, Bromus, Agropyron, Festuca, Poa, Dactylis, stb.) esetében is fennáll, melyek jelentősége a várható éghajlatváltozás következtében a semi arid – arid térségekben világviszonylatban is felértékelődött. Stratégiai célunk, hogy az említett fűfajok nemesítése során elért előnyünket megőrizzük, tovább növeljük.

Sikereink kulcsa többek között az is, hogy a nem nélkülözhető konvencionális nemesítési módszereket, illetve az eddig bevált szelekciós rendszeren kiegészítetük élettani, kórtani, fajtaspecifikus technológiai, energetikai és más speciális módszertani kutatásokkal.

Szakterületünkön az új évezred kihívásaira felkészültünk. Képesek vagyunk a fűnemesítés gyakorlatában alkalmazni a legmodernebb technikákat és technológiákat (genetikai térképezés, molekuláris markerezés, ürmemesítés, stb.)

A hazai fűnemesítés a jelentős gazdasági értékkel bíró fűfajok esetében a fajtaszortiment oldaláról kedvező pozícióban van, és meghatározó szerepet tölthetne be az EU-piacon belül. Ezzel szemben nemesítő intézményeink napi működtetési gondokkal küszködnek, és képtelenek az adott, versenyképes genetikai háttérrel a piaci lehetőségekkel összhangban fejleszteni. Tehát ott vagyunk versenyképtelenek, ahol komoly esélyeink lennének a versenyre.

Ahhoz, hogy a fűmagtermelők és felhasználók meg tudjanak felelni a jövő kihívásainak, helyzetbe kell hozni a gazdálkodókat. Következésképpen e területen is az EU konformitást célszerű elsődlegesnek tekinteni. Ennek legegyszerűbb módja az EU támogatási rendjének átvétele. Ehhez viszont stabil anyagi erőforrást kell biztosítani,

még akkor is, ha az társult tagként szerényebb az EU-ban jelenleg érvényben lévő támogatási keretknél.

Mindezek eredményeként lehet reális esély arra, hogy a magyar fűnemesítés a harmadik évezred küszöbén sajátos értékeivel tovább gazdagítsa Európa és más nagy kiterjedésű régiók biológiai alapjainak összetételét és minőségét.

Szerző: Dr. Janowszky János mg. tudomány kandidátusa, fűnemesítő
Mezőgazdasági Kutató-Fejlesztő Kht.
5541. Szarvas, Szabadság u. 30.